

Onderstaande levensbeschrijving komt uit het boek: 'Zonen en dochters met een missie - Een boek over missionarissen uit Boekel en Venhorst', door Jan Meulemeesters c.s. (100 pagina's A4)
Uitgave: 2002, Heemkundekring & Missiecomité Boekel-Venhorst.

Nooit het boeren verleerd!

Pater Martien van der Burgt (1916-1991) was voor vele Boekelnaren het prototype van een missionaris: groot, forse baard, met avontuurlijke verhalen over krokodillen.

Hij werd geboren als jongste van de vier kinderen van boer van der Burgt. Omdat zijn moeder stierf toen hij vier maanden oud was, werd hij opgevoed door de varkenshandelaar Antoon van de Heuvel. Zijn pleegmoeder dreef een winkel op de Boekelse Hei. Daar kwam een keer een missionaris uit Nieuw-Guinea op bezoek. Toen Martien daarna aan zijn (pleeg)moeder vertelde dat hij ook naar de missie wilde, begon zij te huilen. Martien beloofde toen niet zo ver te gaan.

In Gemert volgde hij de Latijnse School. Na studies in Weert, Gennep en weer Gemert werd hij tijdens de oorlog, op 19 juli 1941, tot priester gewijd. Hij werd kapelaan in Venhorst "om de oorlog uit te zitten." Na de oorlog koos hij voor Centraal-Afrika, "omdat daar de meeste bewoners waren en de minste paters."

Op 12 maart 1946 vertrekt hij en na bijna drie maanden op de boot komt hij in Afrika aan. Eerst werkt hij in Mkabi, Kembe (1947), daarna in Zemio (1963) en vanaf 1973 in Rafai in het zuidoosten.

Zijn eerste brieven aan het thuisfront en aan 'Uit onze Knollentuin,' komen vanuit Zemio en maken duidelijk dat hij het boeren niet heeft verleerd. "Ik zit alleen met zesentwintig koeien, een stuk of tien kippen en elf kuikens. Ze kruipen overal in, dus ik zal een hok moeten bouwen. Meer heb

Martien van der Burgt: het prototype van een missionaris

ik niet. Maar vogels zie ik genoeg, en nog mooie ook." Een jaar later heeft hij tweehonderd kippen geruild voor een koe. "Twee kippen lopen om mijn schrijfbureau heen. Hier zijn altijd wel vliegjes, miertjes of iets dergelijks te vinden. Een van de kippen pikt een spinnenweb van de deur. Goeie huishoudsters, al wil dat niet zeggen dat alle huishoudsters hier pikken." Hij blijkt ook voor aannemer in de wieg gelegd te zijn; hij bouwt niet alleen voor de missie, maar is ook actief als het gemeentehuis of het politiebureau opgeknapt moeten worden, of de wegen. In 1970 zit hij met spit achter het stuur van zijn Landrover op een weggespoelde weg. "Alles is overstroomd. Als het dan is opgedroogd, zie je wat er allemaal vernield is door het water. Dat duurt lang voor alles weer gerepareerd is." In Zemio kijkt hij regelmatig bezoek van olifantenjagers uit Europa, die hun auto soms wel zes maanden bij de missiepost parkeren. Zij moeten f 2250,- per olifant betalen. "Ik eet nu olifanten-slurf. Lekker hoor. Je moet die wel vierentwintig uur laten koken voor het vlees gaar is, maar dan is het ook goed. Bovendien brengen de jagers wel het een en ander mee, en dat nemen ze niet mee terug naar Europa en dus zijn wij er goed mee." Missioneren gaat niet altijd van een leien dakje. "Mensen zien de kerk als een onderneming om geld te verdienen. Iemand die werk zoekt, komt een week of twee elke dag naar de kerk

Pater Martien van der Burgt

en vraagt dan om een baan. Krijgt hij die niet, dan komt ie niet meer. Krijgt hij die wel, dan komt ie ook niet meer. Het is om moedeloos te worden, maar ik kijk vooral naar de lichtpuntjes." Omdat Italiaanse priesters en zusters uit Soedan niet terug kunnen naar hun missie, heeft de bisschop hen Zemio toebedeeld. Van der Burgt 'mag' naar Rafai, een gebied in het zuidoosten met twaalfduizend mensen, tweederde protestant, eenderde katholiek met de rivier de Chinko als scheiding. "Mensen hebben genoeg te eten, maar er is geen luxe. Ze zouden het beter kunnen krijgen, als ze hun koffie zouden kunnen verkopen." Hij vraagt en krijgt kruiwagens zodat de mensen de zakken koffie naar verzamelplaatsen kunnen rijden. "Maar de wegen zijn zo slecht, dat de koffie soms maar één keer in de drie jaar wordt opgehaald." Zelf krijgt hij ook te maken met de slechte wegen als zijn Landrover het 150 km. van huis begeeft. "Het bleek

dat de versnellingsbak lek was. Alle olie was er uitgelopen. Toen hebben we zeepsop gebruikt. Dat bleek prima te werken, maar om de 5 km. moesten we stoppen om het aan te vullen. Zo naar huis en 150 km. naar de garage." Hij is dan ook blij dat de MIVA hem een nieuwe auto toezegt.

Bij de viering van zijn veertigjarig priesterfeest in 1981 speldt de Boekelse loco-burgemeester J. van Asseldonk hem de versierselen van 'Ridder in de Orde van Oranje Nassau' op. De regering van Centraal-Afrika laat weten dat van der Burgt zich verdienstelijk heeft gemaakt door de bouw van scholen. Verscheidene leerlingen hebben nu belangrijke functies in de regering. "Door zijn rust, scherp inzicht en bemoediging heeft hij veel jongeren richting in hun leven gegeven," aldus de verklaring. Op 25 augustus 1991 keert hij terug uit Rafai. Op 23 November 1991 sterft hij in Boxmeer.